

Projekt "Zapis in podoba"

Konserviranje in restavriranje predmetov dediščine in konservatorsko-restavratorska dejavnost si zaslužijo občasnih odmevov v javnosti. Zaslužijo zato, ker je to delo v primerjavi z zapisano hesedo vedno nekoliko zastrto v ozadju dogajanj okrog dediščine. Zato so zlati okrogle obletnice dobrodošel motiv in izziv, da okolici in svetu pokažemo, kaj delamo, opozorimo na nerešene probleme, na nevarnosti, ki prežijo na dediščino, oziroma odstremo tančice z dogajanja v ozadju dediščine. V svetu so že dosti pred nami odkrili promotivno moč dogodkov, kot so obletnice. Očitno so za tovrstne dejavnosti pri nas potrebna daljša zorenja, sicer bi bili taki prikazi dosti pogostejši.

Osebnostno sem naklonjen seznanjanju širše javnosti z našim delom; tudi sam sem že sodeloval ali celo pripravljaj podoben prireditve, zato se zavedam mnogih pasti in težav, ki so pri takem "podjetju" prisotne. Obe strokovni soavtorici razstave, kataloga in posveta, Jedert Vodopivec in Nataša Golob, sta opravili s sodelavci obsežno in zahtevno delo.

O ožji strokovni problematiki ne razsojam, ker sam delam na drugi zvrsti dediščine. Ocena se nanaša zato na snoter in sporočilnost razstave in spremljajočega kataloga. Naj si na tem mestu sposodim misel avtorice iz kataloga: "Razstava ne nagovarja le varuhov spomina v arhivih, bibliotekah in muzejih; tudi ne nagovarja le listih, ki celijo okrušene podobe spomina in že vedo za možnosti in težave pri restavriranju in konserviranju dokumentov. Predvsem je namenjen nam vsem, ker smo vsak posebej in vsi skupaj dolžni ohranjanju stvaritve naših prednikov, varovati dela našega časa in poskrbeti, da prihodnost ne bo osiromašena."

Osebnostno vidim ravno v ozaveščanju javnosti, še zlasti šolske mladine, pomembno vlogo tovrstnih razstav in katalogov. Izbrano razstavišče v Cekinovem gradu, ki je bil "prvi dom" jubilejke - osrednje slovenske konservatorsko-restavratorske delavnice za papir in pergament, je za take postavitev prav vabljivo, saj omogoča oblikovanje zaključnih idejnih enot. Sprehod skozi razstavne prostore nam pokaže dovolj nazorno predstavljene eksponate, ki so opremljeni z izbranimi podatki, ki obiskovalcu zgovorno govorijo o vseh generalijah posameznega predmeta, o njegovi poškodovanosti, restavratorskem problemu ter o strokovnjaku, ki je problem reševal. Vse skupaj spremljajo fotografije, zvezane s posameznimi eksponati, in ilustrativno gradivo iz življenja konservatorske delavnice.

Osebnostno se mi zdijo izredno pomembne misli, ki izločene po velikosti in "neizbrisnim" zapisom na straneh kot pozitivni grafiti opozarjajo obiskovalca na pomen "zapisov in podob" in na "... upanje, da bo njeno sporočilo (dejal bi celotne kulturne dediščine) prišlo do naslednjih rodov nepotvorjeno." Morda bi ravno negi in vzdrževanju, ki ga sme in zmore opravljati vsak posameznik, lahko odmerili večji poudarek. Zlasti tu mislim na nekoliko edukativni prikaz škodljivcev (od vlage, srebrne ribice do selotejpa), saj so njihove posledice vseskozi prisotne na razstavi in v ka-

talogu.

Zapis in podoba, ki bosta ostala po razstavi, je zelo lep, ličen in vabljiv katalog. Je sodobno zasnovan in pregleden, vsebinsko dovolj bogat in ne prezabteven, tako da bo služil kot informativno-promotivno branje tudi širši populaciji, ne le stroki. Primerno se mi zdi, da so svoj prostor v katalogu dobili ljudje, ki so ustanovili, razvijali in krepili delavnico, kot tudi njihovi nasledniki, ki se danes trudijo nadaljevati utečeno delo in ga venomer posodabljati. Z načrti za prihodnost nas v predgovoru seznanja direktor Arhiva RS mag. Vladimir Zumer, ki je ponudil pripravljalcem potrebno podporo in, kar je zlasti pomembno, dovolj ustvarjalne svobode.

Ne glede na to, da smo se že v preteklosti seznanjali z zgodovino Sektorja za konservacijo in restavratorstvo pergamenta in papirja v Arhivu Republike Slovenije, je prispevek izpod peresa avtorice Mojce Grabnar dobrodošel vir pri zgodovinskem pregledu celotne restavratorske dejavnosti v Sloveniji. Enako pomembna je tudi bibliografija strokovnih prispevkov s področja konserviranja in restavriranja pergamenta in papirja, zbrana za obdobje delovanja jubilejke, ki sta jo zbrali in sestavili Nada Čučnik-Majcen in Jedert Vodopivec. Poseben pomen vidim v izrabi objavljenega gradiva za potrebe izobraževanja in usposabljanja novih kadrov, ki so letos pridobili še eno delo s tega področja, in sicer knjigo Nade Čučnik-Majcen.

Kot restavrator sem vesel uspešne predstavilve dela Sektorja za konservacijo in restavratorstvo pergamenta in papirja ob njegovi 40-letnici. Medtem so uspešno zaključili tretji del proslavljanja jubileja - mednarodni, dobro obiskovan in sprejet simpozij. Vsi sodelavci na projektu si zaslužijo pohvalo. Kot likovnik naj se poklonim še oblikovalcu razstave Danetu Pelku. Postal bo "zapis", ostal bo katalog, kasneje še zbornik s prispevki simpozija.

Sporočilo naj bo, kot je bilo zapisano na steni druge sobe: "... od nas je odvisno, ali bo ta spomin ugasnil ali živel ..."

Ivan Bogovič

110 let turističnega društva Ptuj

Zgodovinski arhiv Ptuj je na pobudo in željo Turističnega društva Ptuj ob visokem jubileju društva pripravil razstavo na temo turizma, njegovih začetkov, organiziranosti in delovanja na področju varovanja in ohranjanja okolja in spodbujanja turizma v prvem obdobju predvsem lujskega prometa.

Ptuj kot turistično oz. letoviško mesto?

Ptuj je doma in v tujini znan predvsem kot eno izmed najstarejših, če ne že najstarejše slovensko mesto, mesto z bogato zgodovinsko dediščino, ki tudi živi s svojo preteklostjo in jo neguje ter ohranja.

Stara slovenska turistična središča kot so Bled, Rogaška Slatina, Dobrna, Portorož so še danes znana kot glavna središča turizma in tujskega prometa v Slove-